

Bedenkingen detailhandelvisie Gemert-Bakel

Na een kritische blik op de voorliggende detailhandelvisie doemen er bij mij toch verschillende vraagtekens op. Waar in diverse gemeenten supermarkten aan de rand van de bebouwing oppoppen (mede vanwege de goede bereikbaarheid op dergelijke locaties) kiezen wij er in Gemert-Bakel voor om de supermarkten enkel in het centrum toe te staan. Dit zal consequenties hebben voor supermarkten die buiten het centrum zitten, namelijk; “Voor supermarkten buiten het centrum van Gemert (Jumbo en Spar) wordt, in lijn met het uitgangspunt van paragraaf 4.1, niet meegewerkt aan een uitbreiding van de winkel”. Dit vind ik een opmerkelijke conclusie die bij het vaststellen van de visie heroverwogen dient te worden. Mede door de volgende afwegingen:

- Momenteel kent Gemert centrum 3 supermarkten (AH, Nettorama en Lidl) waarvan bekend is dat Lidl wil uitbreiden of verplaatsen. Er ligt daarbij nog één concreet plan voor de toevoeging van een Aldi, waarmee op termijn 4 supermarkten gevestigd zullen zijn in het Gemertse centrumgebied. Daarnaast wil Jumbo al geruime tijd uitbreiden. Maar in de visie die nu voorligt kan dit alleen wanneer Jumbo naar het centrum verkast. Daarmee zou het supermarktaantal in Gemert-Centrum op 5 komen te liggen. Ook Coop (vanwege fusie binnenkort Plus) heeft nog steeds de intentie om in Gemert te vestigen. Wordt deze keten ook gedwongen om te kiezen voor Gemert-Centrum? Is 6 supermarkten in Gemert centrum wenselijk? Zijn er geen overige locaties in Gemert waar de traffic goed geregeld is en de vestiging van een supermarkt buiten het centrum wenselijk is? Met het oog op de toevoeging van 1000 woningen in Gemert-Noord (Doonheide II) zou een supermarktfaciliteit niet misstaan.
- De provincie Noord-Brabant is vorig jaar kritisch geweest richting voormalig wethouder Inge van Dijk over supermarkten in het Gemertse centrum. In de raadsvergadering van 18 maart 2021 zei ze hier het volgende over:
“Nog een onderwerp wat ik veel voorbij heb horen komen is; supermarkten. Supermarkten gaat echt nog een discussie worden, waar jullie het nog heel veel over gaan hebben de komende tijd, denk ik. Toevallig is vorige week De Provincie een rondje wezen lopen in onze mooie gemeente, in ons centrum. Die hebben ook gekeken naar het stuk supermarkten. Die zeiden eigenlijk; **“Dat stuk uit 2018 is alweer zo achterhaald, je moet een nieuw stuk als het gaat om supermarkten gaan opstellen. Want die ontwikkelingen gaan zo snel. Waar het eerst leek dat er alleen maar méér méér méér supermarkten moesten komen, lijkt het winkelen wel zo te veranderen dat dat misschien wel eens helemaal anders zou kunnen worden”**. Dus dat hebben wij goed in onze oren geknoopt. Het zou dus zomaar zo kunnen zijn dat wij met een voorstel gaan komen om daar een vervolgdiscussie over te voeren. Een heel terecht punt, maar inderdaad voor de verdere uitwerking. Maar eentje die vast de gemoederen nog wel bezig zal gaan houden.”
- Momenteel kent Gemert Centrum al een forse verkeersproblematiek. Op termijn dient Gemert Centrum autovrij te worden gemaakt. Hoe kan een autovrij centrum samengaan met supermarkten die enkel in het centrumgebied worden toegestaan? Doordat supermarkten veel autoverkeer aantrekken zal het verkeer in het centrum alleen maar toenemen als supermarkten naar het centrum worden getrokken. Tegelijkertijd wordt het centrum in de toekomst autovrij gemaakt. Kan dit samen? Welke keuze en afweging willen wij hier maken?

- Supermarkten hebben voldoende parkeerplaatsen nodig. Het aanleggen van extra parkeerplaatsen gaat ten koste van de voorgenomen vergroening van het centrumgebied. In plaats van vergroenen ontstaat het risico dat er enkel steen (parkeerplaatsen) en blik (auto's) worden toegevoegd aan het centrum waardoor er (veel) minder ruimte is voor groen. Is dit wenselijk?
- Het is al langer bekend dat een stads-/dorpscentrum steeds meer een 'Place to be' moet zijn om toekomstbestendig te zijn in plaats van een 'Place to buy'. Door enkel toestaan van supermarkten in het centrumgebied en bestaande supermarkten naar het centrum te trekken, wordt gewerkt volgens het achterhaalde principe dat een centrum een 'Place to buy', dient te zijn. Het toevoegen van horeca en cultuur en daarbij het centrum vergroenen zullen bijdragen aan een verbeterd verblijfsklimaat waardoor het centrum een 'Place to be' wordt.
- Gedrag van mensen die een supermarkt bezoeken: als iemand boodschappen gaat doen bij de supermarkt, komt diegene vaak met de auto. Deze auto wordt geparkeerd, het karretje wordt volgeladen, vervolgens wordt de auto volgeladen en vertrekt deze persoon weer naar huis. Er vindt geen bezoek aan het winkelcentrum plaats omdat anders de net gekochte ijsjes zullen ontdooien in de auto. Daarmee betekent het toevoegen van supermarkten in een centrumgebied niet per definitie dat mensen ook direct een bezoek zullen brengen aan het winkelcentrumgebied.
- Als iemand voor een bh naar de Hema moet in het Gemertse centrum zullen ze dit toch wel doen, of er nu supermarkten gecentreerd zijn in het centrum of niet.

Ik denk dat wij in Gemert-Bakel nu eens af moeten van de gedachte dat we met het clusteren van alle supermarkten in het centrum een levendig en goed bezocht centrum creëren. Supermarkten zijn weliswaar een sterke publiekstrekker maar niet de enige publiekstrekker. Daarbij trekken supermarkten ontzettend veel autoverkeer naar het centrum, een plek waar we de komende jaren juist minder autoverkeer willen hebben. Daarbij zorgen de benodigde parkeerplaatsen voor deze supermarkten alleen maar voor meer verstening van het gebied in plaats van de gewenste vergroening van het gebied.

Dat er (een aantal) supermarkten in het centrum zijn gevestigd is prima, maar ik denk dat op basis van bovenstaande het niet wenselijk is om alle supermarkten te clusteren in het centrumgebied. Er zou nadrukkelijk gekeken moeten worden in welke andere gebieden een supermarkt bijvoorbeeld een wijkfunctie zou kunnen hebben in bijvoorbeeld het toekomstige Gemert-Noord.

Ik roep u daarom op om het bovenstaande mee te nemen in de besluitvorming omtrent de detailhandelvisie zoals deze nu voorligt. Mijn inspreekbijdrage ontvangt schriftelijk omdat ik helaas niet bij de commissievergadering aanwezig kan zijn. Indien er vragen zijn kunnen deze via de Griffie aan mij worden gesteld.